

אור הפרשה

י"ט כסלו תשפ"א • גליון 135 • פרשת וישלח

זמני שבת קודש

רבנו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
17:37	17:14	16:14	ירושלים
17:42	17:18	16:13	חיפה
17:34	17:11	16:11	

שבת שלום ומבורך!
העלון טעון גניזה

גוג ומגוג

מה הגמרא ניבאה על הגאולה ומה יקרה במלחמת גוג ומגוג?

יעקב ועשיו

פרשת השבוע הנוכחי, חושפת את הסוד המסתורי הזה. התורה מתארת את חזרת יעקב לארץ, כשבדרך הוא נתקל במלחמה אכופה הילת מסתורין עם איש, הנאבק עמו עד עלות השחר. זו מלחמה רוחנית המסתיימת בנצחונו של יעקב, כשהאיש - שרו של עשו הנאבק בו עד עלות השחר, מצליח לפגוע בכף ירכו, ובכך הוא מבטיח את המשך המאבק...

הזוהר הקדוש מגלה, כי לא מדובר בסיפור היסטורי, והמלחמה הזו בין יעקב לעשו, ניטשת עד היום במלוא עוזה. עשו ניסה להילחם ביעקב - בעם היהודי, ובמהות ייחודיות העם היהודי - היא התורה הקדושה. כשראה שאינו יכול להכריע, כשהבין שהמלחמה אבודה והעם היהודי מחובר ודבוק בתורה והיא 'לא תישכח מפי זרעו' עד עולם - עבר ל'כביש עוקף', והתמקד בפגיעה במקום רגיש במיוחד, במלחמה בעצם הירך - המחזיקה את הגוף, במי שמחזיק את התורה.

מאז ועד היום, כוחות הטומאה של עשו עושים שימוש בכל אמצעי אפשרי, ומטילים לשהי הקרב את הכלים הכבדים ביותר, במאמץ מרוכז וממוקד: לפגוע במחזיקי התורה, להילחם בנושאי עולם התורה. יש להם מגוון אמצעים להעמיד נסיונות קשים בפני מחזיקי התורה: לפעמים יציגו הפסד כספי, לפעמים יכשילו עיסקה, לפעמים יזמנו השקעה המצריכה כל כסף נזיל, ותמיד יטענו שההשקעה בלומדי התורה אינה כדאית חלילה, והרי 'אין לך כסף מיותר' - הם זועקים בגרון ניחר...

כשמתבוננים במלחמה הבוערת הזו - שכולנו חיילים בה, אנו מגלים כי כשאנו תומכים בעמלי התורה, מעבר לזכות הכבירה של תמיכה בלומדי התורה והחזקתם - שאין לשערה ולתארה, אנו זוכים גם להילחם ולהתאמץ ולעשות את תפקידנו במלחמה העיקשת נגד כוחות הטומאה וביעורם מן העולם, ולרומם את הכח הרוחני של העם היהודי לקראת הגאולה השלימה!

אלו האנשים שגם בעת הזו באים לשיעור תורה! ולשם מה כותב הקב"ה את אלו שבאים לשמוע תורה? אומר הנביא בהמשך: "והיו לי אומר ה' צבאות ליום אשר אני עשה סגולה וחמלתי עליהם כאשר יחמול איש על בנו העובד אתו". סגולה, זה אוצר, עם ישראל הוא עם סגולה, **הקב"ה ישמור על מי שבא לשיעורי תורה בקביעות, שינצלו מגוג ומגוג!**

ואז אומר הנביא: 'ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע בין עובד אלקים לאשר לא עבדו'. הנביא אומר ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע. מי הוא צדיק ומי הוא רשע? בעבר, הייתי מסתובב לשאת דרשות ברחבי הארץ. הייתי מעמיד שאלה, **מי הוא צדיק ומי הוא רשע?** רובם אמרו לי אדם טוב לב, מתחסד עם אנשים, הוא צדיק. שאלתי אותו, יהודי שמחלל שבת או נשוי לגויה, אוכל ביום כיפור ויש לו לב טוב ועוזר לאנשים בצדקות וחסדים הוא צדיק? יש שחושבים שמי שיש לו אמונה, ממשפחה של צדיקים הוא צדיק. לא היה מאמין כמו עשו שבכה על הבכורה, לא היה בעל ייחוס כמו עשו, מי אתה! לא מי אבא שלך וסבא שלך, אדם אוהב את אבא שלו ונותן לו סטירה זה לאהוב? אתה אוהב את הקב"ה? איך אתה שם פס עליו?! והנביא אומר 'ואוהב את יעקב ואת עשו שנאתי' לא מעניין האמונה שלך בלי מעשים! ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע, אז יתברר מי באמת צדיק ומי באמת רשע.

הקב"ה מחכה וממתין שעוד אחד יחזור ועוד אחד ישוב, אבל אם לא ישובו, אם לא יתחילו לפחות להגיע לשיעורי תורה, לא ינצלו מגוג ומגוג. אפילו לא חזר בתשובה, כיון שהתחיל לשוב - זורחה לכם יראי שמי שמש צדקה, אלו היראי שמים שנדברו איש אל רעהו.

ומסיים הנביא: "זכרו תורת משה עבדי אשר צייתו בחורב חוקים ומשפטים הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא". **בימים אלו שתרבות המערב רוצה להשכיחם תורתך**, הנביא שמי שיבוא לשיעורי תורה, מי שיהיה דבק בתורה, זכרו תורת משה עבדי, ויבוא אליהו הנביא ויעזור לשבים להגיע לתשובה שלמה. אבל מי שלא יתחיל, מי שלא יבוא להתחזק בתורה ובמצוות - חלילה יבואו חבלי משיח ולא יינצלו. וב"ה הקב"ה ישמור את כל עם ישראל. שבת שלום!

מתוך דרשתו השבועית של הרב"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל זום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

הגמרא אומרת (מגילה יד) שהיו נביאים לישראל כפליים מיוצאי מצרים, אבל לא כל הנבואות נכתבו: נבואה שנצרכה לדורות נכתבה נבואה שלא נצרכה לדורות לא נכתבה. נבואת מלאכי נצרכת לדורות, בדור שלנו רואים את סימני הגאולה הכתובים במשנה לפני אלפיים שנה.

כה אמר ה' ביד הנביא מלאכי: "חזקו עלי דברים אמר ה' ואמרתם מה נדברנו עליך: אמרתם שוא עבוד אלקים ומה בצע כי שמרנו משמרתנו...". הנביא מדבר על הדור שלנו, **אתם מצערים אותי אומר הקב"ה, בדברים שלכם!** אמרתם שוא עבוד אלקים! אומרים לבעל תשובה השתגעתי? התחרפנתי? וגם המשנה בסוף מסכת סוטה אומרת מה יהיה בעתיד, לפנות ביאת משיח צדקנו. רבי אליעזר הגדול אומר: בעקבות משיחא החוצפא תתרבה, **וחכמת סופרים תסרה, ויראי חטא ימאסו** - יראי חטא הם החרדים - ימאסו! כולם ימאסו אותם! וכשהנביא ישעיה מתאר את אחרית הימים, הוא אומר: ותהי האמת נעדרת וסר מרע משתולל וגו'. וקשה, מהו וסר מרע משתולל? הרי 'וסר מרע' הוא דבר טוב?! מפרשת הגמ' בסנהדרין: כל מי שסר מרע משתולל על הבריות, מפרש רש"י כל העולם אומרין עליו שוטה הוא! אדם שיחזור בתשובה יאמרו עליו שוטה! ניבאה הגמרא את מה שקורא היום: **אם וואים אדם חוזר בתשובה, אומרים לו התחרפנתי? השתגעתי?!** וזה לפני אלפיים שנה, בזמן הגמרא כולם היו צדיקים ויראי שמים והגמ' מנבאת את מה שקורה היום. עד כדי כך השמאלנים יחרפו ויגדפו אלקים חיים, עד שאמרת אומרת אני מעדיפה שהבן שלי יהיה נרקומן ולא יחזור בתשובה. עדיף שתכרע לבודהה או לנצרות ח"ו ולא להאמין בקב"ה. כמו שאמר אחד מהם בקום המדינה אנו מקימים מדינה כדי לגדל גויים דוברי עברית, עפ"ל. ומזימתם הצליחה, אנו בדור של שקר אלימות רצח, טומאה וחורבן.

ממשין הנביא מלאכי ואומר: "אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ד' ולחושבי שמו..." מה אומר על זה הקב"ה? דוקא בתקופה זו, בתקופה של רדיפת התורה, בזמן שמחפצים את שומרי התורה, דוקא אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו, יש שיעורי חיזוק, יש שבתות חיזוק, סוף שבוע בסמינרים, מדרשיות, ישיבות לבעלי תשובה עצרות התעוררות כנסים - ומבטיח הקב"ה שכל מי שמגיע בקביעות לשיעורי תורה, **יש לקב"ה האזנה מיוחדת ללומדי התורה!** כל הבריאה כולה לא נבראה אלא בשביל לימוד התורה, והקב"ה כותב אותם לפניו,

ההקדשה השבועית

הצנים גם אתם להקדיש אלפי עלים לצור הפרשה! להצלחתכם או לע"ני יקררכם? התקשרו עכשיו: 08-61-50-208

לרמאות
יודן חיה בת הדס יוסי בן הלן צורי בן רחל דיזה בת חוה

לרש"ק
בנימין בן חסיה אלדד בן חוה ספיר בת עליזה לילך בת עליזה

לחלצות
אסף בן חיה רועי בן דינה אלעד בן ענוה אלדד בן ירדנה

לעילוי נשמות
שילה בן ג'ון ל'ון סיגלית בת חנה חן בן חיה שמעון בן יולדה יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

טעות ששווה מליונים

הסיפור המטלטל הבא, מניע אותנו בגלגלי הזמן כ-240 שנה לאחור, לעיר הנמל ליוורנו שבאיטליה, שהיתה באותה תקופה עיר סחר פורה ותיירות משגשגת. גם קהילה יהודית גדולה ועשירה התקיימה בליוורנו, שכללה מאות תלמידי חכמים ומרביצי תורה, לצד גבירים גדולים מוקירי תורה ולומדיה, שהחזיקו את עמוד התורה במקום, וידם פרושה לסייע לעמלי התורה בכל מקומות מושבותיהם.

ביום בהיר באמצע שנת תקל"ז, ירד בחופי העיר נער צעיר לימים, תמים למראה אך גרוש בתורה ובחכמה, ושמו רבי יצחק גויטע. הוא הגיע מלוב במטרה לגלות למקום תורה ולהחכים מחכמי ליוורנו, אלא שעד מהרה גילה כי יוכל לעסוק בתורה רק אם יעבוד כמשרת של אחד מגבירי העיר, שידאג לפרנסתו. הוא התקבל לעבודה בביתו של גביר עשיר מאוד, יהודי טוב לב ותומך תורה, שאף שימש אכסניה ל"דים" - אלו 'שלוחי דרבנן', שיצאו לסייע כסף בגולה לטובת עמלי התורה בארץ ישראל.

ביום מן הימים, כמנהגו מדי פעם, הגיע אחד מהשליחים הללו לליוורנו. הגביר שמח לארחו בכבוד מלכים, ואף הסתובב עמו בין בתי עשירי העיר ושותפיו לעסקים - לסייעו במלאכת איסוף הכספים. ביום האחרון למסע ורגע לפני שיעזוב אותו שליח את בית העשירה קרא העשיר למשרתו ואמר לו בדידות: 'הן ידעת כמה אני מתאמץ לסייע לשלוחי עמלי התורה, להעניק להם כסף וזהב ואף להתרים אחרים. ומה איתך - משרתי הנאמן, וכי תוותר על הזכות להיות שותף בעמל התורה של לומדי ארץ ישראל? הן מזדמנת לפניך מצוה יקרת ערך לסייע ללומדי התורה ולהחזיקם - ואף שאתה משרת ואינך בעל הון, וכי לכן תפסיד את הזכות הכבירה להיות שותף עם התורה?'

אך שמע המשרת את הדברים, ופניו זרחו באושר. אכן, גם הוא חפץ ורוצה להיות שותף עימם, גם הוא מבקש להיות חלק מהשותפים הנושאים את הארון - מחזיקי עמוד התורה. כסף רב אין לו, בקושי ארנק צמוק וקטן. הוא מיהר להביאו, שפך את כל תכולתו על השולחן, והחל מונה את הפרוסות במרץ...

בסופו של דבר הצטבר הסכום לכדי 'הון עתק': זהוב אחד, זהוב שלם!

השליח חיך במבוכה, הרגיש שלא בנוח ליטול את פרוטותיו האחרונות של המשרת המסכן, שאך בקושי הצליח לקבץ פרוטה לפרוטה, שהפכו לזהוב שלם. 'בכל מקרה מדובר בתרומה קטנה בת זהוב בודד', הרהר, 'מה לי לקחת למשרת את פרוטותיו האחרונות?' - חשב, כשהוא מושך את ידיו לאחור...

אלא שהמשרת לא אבה לוותר, שש על ההזדמנות להיות שותף עם עמלי התורה, לשמש כ'שבת זבולון' במחיר זהוב אחד. על אף שהיה מדובר בכל רכשו ובמלוא הונו, ולמרות שידע כי התרומה הזו כה קטנה וכמעט חסרת משמעות, בער בו הרצון להימנות על מחזיקי התורה. הוא העניק את הזהוב לידי השליח, אשר הודה לו בחום ובירכו כי בזכות המצוה יעלה

ויצליח ואף יתעשר עושר רב, והם נפרדו בידידות, כשכל אחד ממשיך בשגרת יומו.

באותם ימים, שוד הים היה לתופעה רווחת. השודדים היו אורבים לאוניות בלב ים, גונבים את הסחורה וממשיכים לנמל קרוב, שם היו מוכרים את הסחורה בזיל הזול. ויהי היום, ואל העיר ליוורנו הגיעה אוניית ענק של שודדי ים, מלאה באוצרות וגדושה באינספור חפצים, רהיטים, פריטי ביגוד ומוצרי מזון לרוב. עפ"י הנהוג, הניחו השודדים את הסחורה בנמל, ונקבו במחיר לכל פריט ב'תערוכת הנכסים השדודים', כאשר כל החפץ לרוכשו - הניח ידו על הפריט, וזכה בו במחיר הנקוב.

באותה עת, עבר במקום מיודענו המשרת, רבי יצחק גויטע. הוא לא הבין את ההמולה שמסביב, כל שיג ושיח המסחר היה זר לו, ולכן נעמד להביט לראות את השוק כמרחקה - השודדים הצועקים מחירים בגרון ניחר, לצד אנשים הרצים בין החפצים ובוחנים אותם מבט מדוקדק. תוך שהוא עומד ומביט - נשען בידיו מבלי משים על שני ארגזים חתומים, שנראו כארגזי תבלינים מוברחים.

לפתע, השתרר שקט. זהו הרגע הקובע והמכריע, בו מי שידו מונחת על הפריט - זוכה בו. השודדים עברו בין הפריטים שנמכרו, והחלו להובילם אל בתי הרוכשים - תוך שהם מבקשים את הכסף בגינם. לפתע הגיעו לשני הארגזים עליהם נשען רבי יצחק גויטע, ושאלוהו לכתובת ביתו...

המשרת התבלבל, לא ידע מה לענות והסמיק ממבוכה... הן בעוד זמן קצר יונפו הארגזים אל העגלות הסמוכות, ויובלו לבית אדונו, ואז יידרש לשלם בעבורם, כשכלל לא התכוון לקנותם... אך מה יעשה, השעה דוחקת, השודדים קצרי רוח, והוא החל רץ לפנייהם, ופונה לאדונו ומבקש בתחנונים כי ילווה לו את הזהובים המבוקשים, כי בטעות הניח ידיו על ארגזים עלומים, ועתה - עליו לשלם את המחיר...

הגביר הביט בפניו התמימות של המשרת, ונכמרו רחמיו. על אתר הלווה לו את הסכום הדרוש, והמשרת מיהר לשלש את הכסף לידי השודדים, ולשאת את הארגזים לחדרו. לאחר שנרגע מהמירוץ שנכפה עליו - פנה לבדוק את תכולתם העלומה של הארגזים, לבחון באיזה תבלין מדובר, אולי יש בו ערך כלשהו... והנה, אך הוא פותח את הארגזים, ועיניו נוצצות. הארגזים הנעולים היו מלאים וצפופים עד אפס מקום במטבעות זהב יקרות ערך, ששווין לא יסולא בפז! לא ארגז אחד מלא במטבעות זהב יש בידי, אלא שני ארגזים מלאים וגדושים במטבעות זהב, והוא מביט בהן כחולם - הן הפך לעשיר גדול ברגע קט!

כנראה, גם השודדים לא היו מודעים לערכו של האוצר שבידיהם, ולפי תומם סברו כי המדובר בארגזי תבלינים - כפי שחשב גם המשרת. אלא שכולם

טעו, והיו אלה ארגזים מלאי מטבעות זהב, שהפכו את המשרת העני והמסכן - לגביר אדיר ובעל בעמיו!

עוד באותו היום, פרע המשרת את חובו לאדונו, הודה לו בחום על האירוח הנעים ונפרד ממנו בידידות. אף הגביר העשיר שמח בשמחת משרתו לשעבר, וציידו בטיפים ועצות להתחלת מסחרו בהצלחה, ובברכה שקרנו תרום ותגדל. ועד מהרה הפך רבי יצחק לעשיר מופלג ובעל נכסים מרובים, ומתוך רוגע כלכלי - עלה והתעלה בתורה, והפך לגאון עולם!

לימים, זכה רבי יצחק לתורה וגדולה שהתאחדו על שולחנו, והפך למרביץ תורה וגאון נודע, עשיר מופלג ששמח על כל הזדמנות להחזיק בכספו את התורה, כשהוא זוכר כי עושרו המופלג לא בא אלא בזכות ברכתו של אותו שליח, לו העניק את פרוטותיו האחרונות. וכל ימיו היה רבי יצחק חוזר ומסביר, כי הוא הדוגמא הטובה ביותר לכך שברכת התורה היא המעשירה בגשמיות ומרוממת ברוחניות, ובזכות מטבע אחת להחזקת תורה - זכה להתעשר ולגאונות מופלאה בכל מכמני התורה!

הסיפור המופלא הזה, מובא בתולדותיו שנדפסו בראש ספרו הגאוני על הש"ס, ספר 'שדה יצחק' - אותו חיבר הגאון רבי יצחק גויטע זצ"ל. וכל המעיין בסיפור, יגלה מבט חדש ומאיר: לפעמים, מזדמנת לנו הזדמנות לתמוך בעמלי התורה ואנו משתוקקים להיות שותפים בה - והמעכב בעדנו הוא העובדה שאין לנו יכולות כספיות גדולות, ואיננו מסוגלים לתרום סכומים גדולים ומשמעותיים, כנדרש לסיפוק צרכי עולם התורה...

"הגביר הביט בפניו התמימות של המשרת. הלווה לו את הסכום הדרוש, והמשרת מיהר לשלש את הכסף לידי השודדים..."

אך סיפורו של רבי יצחק קורא ומאיר: הסכום פחות חשוב, מה שחשוב הוא הרצון. יהודי שמתאמץ להחזיק תורה, יהודי שמוכן להתמסר להחזיק תורה, יהודי שבוטרת בו להבה פנימית ותשוקה אדירה להחזיק לומדי תורה ולסייעם - בפני יהודי כזה נפתחים השערים, בורא עולם נותן התורה מחזיר לו שבעתים והרבה יותר, כי הוא עושה את תפקידו המקסימלי במלחמה למען התורה, כי הוא ניצב על משמרתו ברצון ובאהבה לתמוך בעמוד התורה!

הבה נחפש היכן נוכל להיות שותפים בעולם התורה, כל אחד כיכולתו. בפעם הבאה שתזדמן לנו הזדמנות להחזיק תורה, נזכור כי סכום קטן או גדול, הכנת כוס שתיה לעמלי התורה או סידור בית המדרש למענם, יתכן שזה מה שיפתח לנו את שערי השפע, הן בפרנסה והן בשפע רוחני של גדלות תורנית מופלגת! ומי יודע, אם לא הרגע הזה בו נתאמץ למען לומדי התורה - הוא שיבטיח לנו סייעתא דשמיא בכל מעשי ידינו, כי אין קדושה כתורה, אין תומכיה כישראל!

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

נחיתות אובייקטיבית

ואם אתה לא, אז מה? האמת היא, שכמעט כל אחד ואחד מאתנו באמת חלש ופחות מרוב רובם של האנשים האחרים. כל אדם יכול לראות סביבו אנשים העולים עליו בטוב לב או בצדקות, בכישורונות או במיומנויות מקצועיות, בעושה בכבוד או באיכות המשפחה שהקימו. בעצם, כמעט בכל תחום שניתן להעלות על הדעת, נוכל לראות מישהו שהוא טוב ומוצלח מאתנו.

פעם שמעתי מאדם נבון משפט המביע רעיון פשוט אבל עמוק, ובעיקר - נכון ללא עוררין:

חצי מהאנשים שבעולם הם פחות מהמוצעת!

והחשבון פשוט: 'ממוצע' פירושו נקודת האמצע, ובכל המוצע, מחצית מאלו שהובאו בחשבון, הם מתחת לממוצע! יתרה מזאת, לא רק הנמנים עם המחצית שמתחת לממוצע מתמודדים עם העובדה שרבים הם העולים עליהם. גם הנמנים עם המחצית שמעל הממוצע נמצאים במקומות שונים על הסקלה, ולנגד עיניהם יש רבים העולים עליהם, לפחות בחלק מהתחומים והמדדים. ייתכן, למשל, שבהבנה לוגית מישהו נמצא מעל כולם, אך ההבנה החברתית שלו לוקה בחסר, ובתחום החברה הוא נחות ונמצא אף מתחת לממוצע. לחלופין ייתכן שביחסי אנוש אדם יקבל ציון גבוה מאוד, אבל בכישורי מסחר הציון שלו נמוך למדי.

לאור הבנה פשוטה זו, עולה מאלה השאלה: איך אנשים יכולים להרגיש בלי ערך בעוד בכל מקרה יש אחרים שעולים עליהם? איך אנחנו יכולים להרגיש 'בסדר' אף שאיננו מהטובים בתחום זה או אחר? איך נוכל לחיות בשלום עם עצמנו ועם אחרים, אף שבהכרח יש אח או גיס, שכן או מכר, חבר או עמית למקצוע, שעולים עלינו ומעורכים יותר מאתנו?

במאמר מוסגר נציין כי בעצם, כל השאלה 'איך אני יכול להרגיש טוב אף שאני פחות מאחרים?' מבוססת על טעות מהותית שרובנו עושים ומסתמכת על תפיסה מוטעית שאנו סוחבים מגיל צעיר. כשם שתינוק נוהג לפחד מורים גם אם אין בסיס ל'סכנה' הצפויה מהם, והוא משתחרר מהפחד הזה רק כשהוא לומד, בעצמו או בעזרת ההורים, שאין לו סיבה לחשוש מכל זה, כך רובנו גדלים בתחושה שנורא ואיום להיות פחות מאחרים, משום שמישהו הטעה אותנו לחשוב זאת. למעשה, גישה זו היא הבל הבלים, כפי שנראה בהמשך.

בין כך ובין כך, הדרך היחידה להרגיש טוב למרות עובדות החיים האלה היא להשלים עמן. להפנים את המציאות ולקבל את העובדה שאיננו יודעים הכול, שאיננו יכולים לעשות הכול ושאינו בנו כל המעלות כולן, ובהחלט יש רבים העולים עלינו בתחומים רבים, ובכל זאת אין בעובדה זו סיבה לנחיתות. אנחנו לא 'פחות' משום שיש אחרים שהם 'יותר', כשם שאנחנו לא 'פחות' משום שיש אחרים שמספר הנעליים שלהם גדול ממספר הנעליים שלנו.

עלינו לתרגל לומר לעצמנו, בכל פעם שמתעורר בקרבנו החשש שאנו 'פחות' מאחרים:

ואם זה נכון, אז מה?

מהן ההשלכות של היותנו 'פחות' ממישהו אחר? איזו משמעות יש לזה, וכמה גדול הנוק הצפוי לנו בשל כך? הייתכן שלא נרשה לעצמנו לרוות נחת מילדינו המתוקים, ולבנו יהיה אכול קנאה ומרירות, אך ורק משום שילדיו של בן משפחתנו מוכשרים מילדינו?!

קללה של ממש היא העובדה שהסביבה היא הקריטריון לאושר שלנו. רעה חולה היא מציאות שבה אם למישהו יש יותר ממה שיש לנו, כל מה שיש לנו נחשב בעינינו חסר כל ערך.

ימי החנוכה

באמצע ימי בית שני היוונים שלטו על ארץ ישראל ומלך יוון היה אנטיוכוס הרשע ורצה לעקור את מצוות התורה, ולכן גזר על עם ישראל לא לקיים מצוות: שבת, ברית מילה וקידוש החודש. וקמו החשמונאים ונלחמו ביוונים ואע"פ שהיוונים היו מרובים מאוד והחשמונאים מועטים בחסדי ה' יתברך ניצחו החשמונאים את היוונים, ונכנסו לבית המקדש ב- כ"ה בכסלו וטהרו את בית המקדש ומצאו פך שמן אחד טהור שהיה חתום בחותמת כהן גדול שמספיק להדליק יום אחד ונעשה נס והדליקו ממנו שמונה ימים.

ולכאורה יש להקשות מדוע חוגגים את חג החנוכה שמונה ימים והרי בפך שמן היה מספיק להדליק יום אחד אם כן הנס שהדליקו מהפך שמן הוא שבעה ימים? לשאלה זו נאמרו מאות תירוצים, אולם נכתוב שתיים:

1. את היום הראשון חוגגים על המלחמה שניצחו החשמונאים את היוונים (מעטים נגד רבים), ושבעה ימים על נס פח ה ש מ ן .
2. אחרי שביום הראשון שמו את השמן במנורה ראו שהפך מלא כאילו לא השתמשו בו, וכך שמונה ימים היה נס שכל יום הפך שמן היה מתמלא מעצמו.

הלכות הדלקת נרות

א. מעיקר הדין מספיק להדליק נר אחד כל יום בין שבני הבית מרובים ובין שבני הבית מועטים, אולם כבר נהגו כל בית ישראל לקיים מצות הידור להוסיף נר אחד כל לילה, והיינו שבליילה הראשון מדליק נר אחד ובלילה השני מדליק שני נרות וכן הלאה עד שבליילה השמיני מדליק שמונה נרות.

ב. כל אדם איש מבן 13 שנה ואישה מבת 12 שנה חייבים בהדלקת נרות חנוכה, ולכן אישה שהיא חיה לבדה חייבת במצות נרות חנוכה וצריכה להדליק עם כל הברכות.

ג. מנהג הספרדים שאחד מבני הבית מדליק את נרות החנוכה וכל בני הבית יוצאים ידי חובה בהדלקתו והיינו כל אלו שגרים בבית וסמוכים על שולחנו (שאוכלים וישנים אצלו ללא תשלום), ולכן חייל שגר עם אביו או אמו ונמצא בצבא אינו צריך להדליק נר חנוכה כיוון שסמוך על שולחנם יוצא יד חובה בהדלקת נרות חנוכה על ידי הוריו, ולכתחילה יש לקבץ את כל בני הבית שיהיו נוכחים בעת ההדלקה אולם אם לא נמצאו יצאו ידי חובה, ומנהג האשכנזים שכל אחד מבני הבית שהוא זכר יש לו חנוכה והוא מדליק בפני עצמו והנשים והבנות אינן מדליקות.

ד. לכתחילה צריך להדליק את נרות החנוכה בצאת הכוכבים ובדיעבד אם הדליק לפני צאת הכוכבים יכבה ויחזור וידליק בצאת הכוכבים אך לא יברך על ההדלקה השנייה, ומכל מקום אם לא הדליק בצאת הכוכבים מדליק והולך כל הלילה בברכה כל זמן שלא עלה עמוד

השחר, ואם עלה כבר עמוד השחר ידליק בלי ברכה.

ה. צריך לתת שמן בנרות החנוכה שיעור שידלק חצי שעה (ואם מדליק בנרות צריך שהנרות יהיו ראויים לדלוק חצי שעה), ואם נתן שיעור שהוא פחות מחצי שעה לא יצא וצריך לכבות את הנרות ולתת שמן שיהיה חצי שעה ומכל מקום אינו מברך בפעם שניה, ואם מלכתחילה אין לו שיעור שמן שידלק חצי שעה ידליק בלא ברכה. בערב שבת כיוון שמדליק לפני השקיעה צריך לתת יותר שמן, כדי שיהיה שיעור של שמן שיוכל לדלוק אחר צאת הכוכבים חצי שעה.

ו. המדליק נר חנוכה צריך לברך קודם ההדלקה, ובלילה הראשון מברך שלוש ברכות, "להדליק נר חנוכה" (מנהג הספרדים לומר "נר חנוכה" ומנהג האשכנזים לומר "נר של חנוכה"), "שעשה ניסים", "שהחיינו", ובשאר ימים מברך רק שתי ברכות "להדליק נר חנוכה" ו"שעשה ניסים", ולא יתחיל להדליק נרות עד שיסיים את כל הברכות.

ז. אחר שיסיים את הברכות ידליק את הנר הראשון ולא יסלק ידו עד שידליק את רוב הפתילה שיוצאת מן הנר, ולאחר שהדליק את הנר הראשון יתחיל באמירת "הנרות הללו".

ח. שמדליק את נר החנוכה בלילה הראשון ידליק את הנר הקיצוני שבצד ימין ובלילה השני ידליק קודם את הנר הנוסף ואחר כך ידליק את הנר שהדליק אתמול, וכן בלילה השלישי ואילך שידליק תמיד את הנר החדש שמוסיף באותו יום ונמצא שסדר הדלקתו משמאל לימין (כמו שכותבים בשפה לועזית), ובדיעבד אם שינה מהסדר אין זה מעכב ויצא ידי חובה.

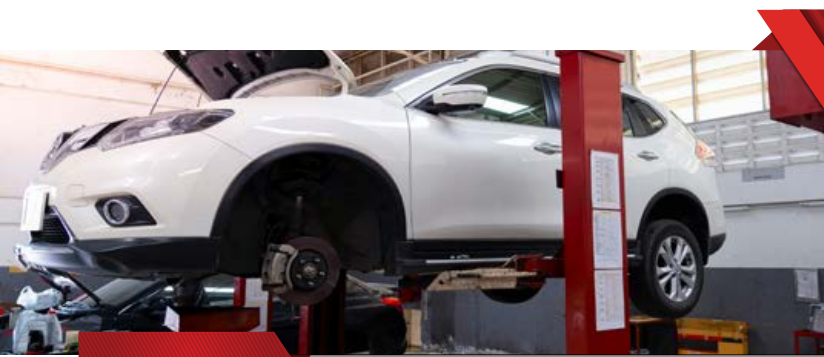

ט. צריך להדליק את החנוכה במקום שתזוז ראה לאנשים אחרים כדי שיהיה בזה פרסום הנס, ולכן מי שגר בקומת קרקע באופן שיש לו חצר שהיא פתוחה לרשות הרבים (או שביתו הוא זה פתוח לרשות הרבים), יניח את החנוכה בפתח מבחוץ בגובה בין 24 ל- 80 סנטימטר.

י. מי שגר בבנין קומות ויש לו חלון עד גובה של תשע מטר וששים סנטימטר (בערך עד קומה שלישית), ידליק את החנוכה בחלון הפתוח לרשות הרבים.

יא. מי שגר בקומה גבוהה (כגון קומה רביעית ומעלה) או שאינו יכול להניח את החנוכה בחלון הפתוח לרשות הרבים, ידליק בתוך ביתו משמאל לדלת, ואם ירצה יכול להניח את החנוכה ליד החלון שפונה לרשות הרבים אפילו בקומה חמישית או ששית, וכל שכן אם יש בניינים ממול חלונם שאז יש להם גם פרסום הנס, ואם אינו יכול, יניח את החנוכה על שולחנו וידליק שם, שכן בינו לבני ביתו הוי גם פרסום הנס.

יב. כל מה שכתבנו לענין גובה החנוכה זה מקרקע של הרחוב ועד השלהבת של הנרות.

רגע חושבים

הרב יוחאי אוהיון

מקדחה כנגד מקדחה

ללמוד להצלחתי על ה'הנחה' שעשיתי לו.

אתה בטח חושב שהסיפור נגמר 'הא', 'תשמע תשמע' הוא רק מתחיל, באותו הערב הגעתי לביתי, אשתי שתחיה מגישה לי את האוכל, ובביס הראשון אני פורץ בזעקות, איזה כאבים בשיניים, כבוד הרב מזל שלא שמעת אותי, איזה צעקות שהשם ישמור.

רעיתי התקשרה מיד לרופא שניים והתחננה שיקבל אותי, בסוף הואיל בטובו והסכים, הגעתי למקום, והפציינטים מהפחד מאין שהייתי נראה פינו לי מקום, התיישבתי והרופא הביט ואמר 'אדוני יש לך בעיה רצינית'.

דוקטור כמה זה יעלה? שאלתי, **והלה השיב 1350 ₪ אם אתה משלם מזומן**. רבינו לא יכולתי לשאת את הסבל הוצאתי מהכיס את השטרות מסודרים, אתה בטח מנחש מדוע היה לי את הכסף מדויק בכיס. הרופא הוציא מקדחה קטנה ו'הופ' הכאבים פסקו.

אתה מבין כבוד הרב הכל בהשגחה 'מידה כנגד מידה', או אם אדייק מקדחה כנגד מקדחה...

הרב יוחאי אוהיון מרצה באתר ישיבת אור דוד
להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

את המעשה הבא שמעתי מפי רב חשוב בבני ברק, שיום אחד שם פעמיו אל המוסך לתקן את רכבו, וכך הוא מספר: חיכיתי לתורי, ולאחר מספר דקות פנה אלי 'בעל הבית' ואמר 'דע לך פה אין שטיקים מה שמגיע מגיע, כאן הכל ביושר!'

הלה שראה את מבטי מטיל הספק, השיב: הקשב ואספר לך... והמוסכניק החל מספר: לפני מספר שבועות הגיע למוסך שלי אברך משי, נעים הליכות. כשרכבו רועש בקול מחריש אזוניים.

אני מעלה את כלי הרכב על ה'רמפה' מתבונן ומתחיל במשחק הקבוע 'אח שלנו אתה בצרות, הלך האוטו, מה שנקרא בשפה המקצועית- מוסכניקית, שפך מנוע...'

האברך נלחץ ושאל, וכמה יעלה לתקן? אני מכחכח בגרוני ואומר 'יאללה תביא 1500 שקל נסגור סיפור, האברך מתמקח ואני עושה לו 'הנחה' אתה שומע! הורדתי לו 1350 ורק אם הוא משלם 'מזומן', התמים הזה היה מאושר...

רק יצא מהמוסך לקחתי מברגה ו'הופ' חיזקתי בורג אחד שהשתחרר והרכב נהיה שקט כמו חדש, וואלק אני אומר לך אני אלון ב'לתפור' אנשים, בצהריים 'הצדיק' הזה בא שילם, בורך אותי ואפילו הבטיח

האם העלון נמצא בבית הכנסת שלך באופן קבוע?

פרשת שבוע | סיפור | קואצ'ר | הלכות | חינוך ילדים

למפיצים המקדימים זוכים:

כל הפצה של חבילת עלונים 1 יזכה את המפיץ בברכה מפי הרה"ג **דניאל זר** שליט"א
לאחר לימוד כל ספר האידרא רבה וזוטא
בקברו של התנא האלוקי ר' שמעון בר יוחאי

כל הפצה של 2 חבילות עלונים יזכה את המפיץ בברכה מפי הרה"ג **דניאל זר** שליט"א
לאחר קריאת כל התהילים בליל שבת

כל הפצה של 3 חבילות עלונים יזכה את המפיץ בקמיע של כל הזוהר הקדוש

בוא והצטרף
לאלפי המפיצים
בכל שבוע את
העלון המפואר
"אור הפרשה"
ושמח את מתפללי בית הכנסת
שלך.

לפרטים והרשמה

03-5701212

